

Фискални савет
Републике Србије

**АНАЛИЗА ФИСКАЛНИХ ЕФЕКТА УРЕДБЕ О ПОДСТИЦАЊУ
ЗАПОШЉАВАЊА ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ**

Београд, 17. мај 2011. године

Анализа фискалних ефеката Уредбе о подстицању запошљавања Владе Републике Србије

Услед арбитрарности, ограниченог дејства и ограниченог рока примене, Уредба о подстицању запошљавања (објављена у "Службеном гласнику РС" број 032/2011) није у складу са праксом добре фискалне и пореске политике, не може се очекивати да ће резултовати повећањем буџетских прихода по основу новозапослених радника већ напротив – очекује се делимичан губитак буџетских прихода услед природних флукуација на тржишту рада и могућих злоупотреба у мањем обиму.

Начело добре пореске политике јесте предвидив порески систем базиран на општим правилима, која не би требало (изузев у веома специфичним околностима) да фаворизују нити дискриминишу поједине пореске обвезнике.

Услед ограниченог дејства примене, Уредба о подстицању запошљавања уводи дискриминацију између тренутно запослених и новозапослених радника. Уводи, такође, и делимичну дискриминацију по основу старости пореских обвезника. На овај начин, послодавци у Србији ће бити мотивисани да искористе фискалне погодности за новозапослене раднике на штету тренутно запослених радника.

Услед ограниченог трајања примене, Уредба поткопава предвидивост и кредибилитет пореског система, што се може негативно одразити на буџетске приходе у будућности. Нарочито је проблематично што се ова Уредба може схватити као помиловање обвезника који су, кршећи пореске законе, пословање делимично или у потпуности обављали у сивој зони. Отуда би Уредба могла да подстакне израженије непоштовање пореских закона у наредним годинама, чиме би били угрожени будући буџетски приходи.

С обзиром на то да, и током непромењеног нивоа укупне запослености, тржиште рада пролази кроз регуларне флукуације (успешне фирме запошљавају нове раднике док неуспешне фирме отпуштају раднике), може се очекивати да ће усвојена Уредба довести до делимичног мањка буџетских прихода у односу на иницијална очекивања. Такође, могућа је појава злоупотреба ове уредбе у циљу смањења укупног пореског оптерећења (на пример, фиктивно затварање мањих предузећа и отварање нових како би се искористиле фискалне погодности Уредбе). Међутим, с обзиром на веома кратак рок трајања Уредбе, не очекују се злоупотребе у већем обиму. Сматрамо да обим додатних прихода по основу евентуалног повећања нивоа укупне запослености неће бити довољан да покрије наведени губитак буџетских прихода. Отуда процењујемо да би Уредба о подстицању новог запошљавања могла да доведе до маргиналног губитка буџетских прихода у износу од око једне милијарде динара у 2011. години.

Међународна искуства, укључујући искуство Србије са смањењем пореза на зараде у 2007. години, јасно указују да смањење пореских стопа доводи до смањења буџетских прихода. С обзиром на ограничено дејство и ограничен рок примене, Уредба неће довести до већег губитка буџетских прихода у кратком року. Међутим, у дугом року неопходно је спроводити кредибилне пореске мере чије дејство и рок примене не би били ограничени. У том контексту, свако смањење фискалног оптерећења зарада (за

све запослене у Републици) довело би до осетног губитка буџетских прихода. Те губитке би било неопходно надоместити на одговарајући начин, како би се избегла неодржива позиција јавних финансија у Републици Србији.